

Менструальні розлади в аспекті стрес-асоційованих порушень репродуктивного здоров'я жінок-військовослужбовців у зоні АТО/ООС

Олена Бурлака
Вікторія Вагнер

ДУ ІПАГ НАМНУ
ДУ ІПАГ НАМНУ

Даний текст є тезами III науково-практичної конференції з міжнародною участю «Психосоматична медицина: наука та практика». Описане нижче присвячено аналізу взаємозв'язків між проявами менструальної дисфункції і показниками гормонального репродуктивного профілю жінок-військовослужбовців, що зазнали впливу стрес-факторів зони війни.

Актуальність

Репродуктивна система жінки – найбільш динамічний біологічний об'єкт, який чутливо реагує на несприятливі фактори зовнішнього середовища розвитком адаптаційних реакцій, що за певних умов набувають властивостей патологічного процесу.

Сучасні українські жінки-військовослужбовці в умовах воєнного середовища мають серйозні ризики для свого здоров'я і здоров'я майбутніх дітей, обумовлені негативним впливом стрес-факторів зони війни. До них належать: несприятливі умови військової праці: виражене нервово-психічне напруження, порушення режиму їжі та сну, підвищені фізичні навантаження, переохолодження; невідповідні умови життя, побуту та діяльності особового складу, проблеми отримання гінекологічної допомоги; умови воєнного середовища: хімічні фактори (речовини, що забруднюють воду і повітря: порохіві, акумуляторні гази, продукти горіння, важкі метали, продукти технічного обслуговування двигунів, аерозолі, пестициди, антропоксини), фізичні фактори (шум, вібрація, екстремальні температурні режими, висота, випромінення), екологічні фактори Донбаського регіону, комбат-стрес та ін.

Мета

Метою дослідження було визначення особливостей перебігу гінекологічної патології у військовослужбовців під час виконання обов'язків військової служби в зоні ведення бойових дій.

Матеріали та методи

Дослідження було проведено серед військовослужбовців-жінок репродуктивного віку (66 осіб), з різними видами менструальної дисфункції, що згідно результатів наших попередніх досліджень, є найбільш поширеним розладом репродуктивного здоров'я жінок у зоні АТО/ООС. Репродуктивний гормональний профіль у військовослужбовців-жінок оцінювали за концентрацією в крові яєчникових і гонадотропних гормонів безпосередньо під час перебування в зоні проведення військової операції.

Результати

У $70,0 \pm 20,6\%$ військових з менструальною дисфункцією, а саме з порушенням менструального циклу і аномальними матковими кровотечами, була визначена гіперпрогестеронемія у першій фазі менструального циклу. При цьому, показники прогестерону у військових були статистично значимо вищі ($U = 17,0$ $p = 0,001$) ніж у цивільних жінок групи порівняння без менструальних розладів: 8,95 (6,70-14,38) нмоль/л і 4,25 (3,15-5,20) нмоль/л, відповідно.

Зміна співвідношення і секреції жіночих статевих гормонів під впливом стрес-факторів воєнного середовища може мати, з одного боку адаптивний характер, а з іншого, при комплексному і тривалому впливі призводити до розвитку стрес-асоційованих порушень гінекологічного здоров'я, зокрема менструальних розладів.

Висновки

Зважаючи на надниркове походження прогестерону у першу фазу менструального циклу, гіперпрогестеронемія у цей період може свідчити не тільки про зниження фертильності, але і про стрес-індукований характер розладів жіночого здоров'я. Результати проведених досліджень вказують на доцільність визначення рівнів прогестерону у першій фазі менструального циклу для більш ефективної оцінки порушення репродуктивного здоров'я жінок, що зазнали негативного впливу стрес-факторів зовнішнього середовища, зокрема стрес-факторів зони війни.